BESZÁMOLÓ A NAGYRÁBÉI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

2025. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata 28/2014. számú határozatával létrehozta a Nagyrábéi Értéktár Bizottságot. A bizottság feladat és hatáskörét a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012.évi XXX. törvény és a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. /IV.16./ kormányrendelet határozza meg.

A magyar nemzeti értékek, köztük a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek. Az összetartozás, az egység és a nemzeti öntudat erősítésének érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni, az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációkat a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezi és támogatni kell.

A nemzeti értékek adatait szakterületi kategóriánként kell azonosítani és rendszerezni.

a/agrár és élelmiszergazdaság

b/ egészség és életmód

c/ épített környezet

d/ ipari és műszaki megoldások

e/ kulturális örökség

f/ sport

g/ természeti környezet

h/ túrizmus és vendéglátás

A Nagyrábéi Értéktár Bizottság 2014. évtől - 2025. év végéig 27 helyi értéket tart nyilván. /1 számú melléklet/.

2024. év végén Csillag Endre kérelmezte „ Izraelita temetői és holokauszt emlékmű" helyi értékünket terjesszük fel a megyei értéktárba. A bizottság tagjai a javaslatot elfogadták, a felterjesztés 2025-ben megtörtént a Hajdu-Bihar vármegyei Megyei Értéktárba, dr. Dráviczky Gyöngyi jogi ügyintézőhöz. A hosszadalmas levelezgetés eredménytelennek bizonyult. A 37-3/2025. ÖH ügyiratban a fent nevezett értéket települési értékként javasolják nyilvántartani.

Korábbi évek értéktár bizottsági beszámolójában kérelmeztük, Borsós László helyi értékünk emlékét megőrizve, a művelődési ház nagyterme legyen átnevezve és viselje a Borsós László nagyterem nevet. Ez 2025-ben sem történt meg, de az intézmény falára visszakerült a Borsós László emléktábla.

Az értéktár bizottság több éve felvetette egy értéktár szoba kialakításának a lehetőségét, több helyszín is felmerült, 2025-ben a művelődési ház könyvtára, de még önkormányzati döntés ezügyben nem született.

A bizottságot 2014. évben a Hungaricum törvény adta lehetőségével élve az Önkormányzat hozta létre, melynek elnöke Frank Zoltán Jánosné 2024. december 31-i hatállyal lemondott értéktár bizottsági elnök tisztségéről.

A Nagyrábéi Értéktár Bizottság javaslattétellel élt, az elnöki tisztségre Balogh Sándorné bizottsági tagot javasolta, közművelődési szakember, szívügye a hagyományőrzés és a közösségek összetartása, a faluért tenni akarása. A bizottság tagjai támogatták a javaslatot. Balogh Sándorné a felkérést elfogadta, így 2025-től ő látja el az értéktár bizottság elnöki tisztséget. Frank Jánosné egy évtizedes elnöki munkáját megköszöntük, javasoltuk, hogy maradjon az értéktár örökös tagja. 2025. május 5-én került sor az értéktár dokumentumok átadás –átvételére.

A Nagyrábéi Értéktár Bizottság javaslatétellel élt, tagságra Fejes Imrénét javasolta, aki korábban a művelődési házban /könyvtár/ dolgozott, több éve részt vesz kiadványok szerkesztésében, rendezvények szervezésében, lebonyolításában. A javaslatot a bizottság tagjai támogatták. Fejes Imréné a felkérést bizottsági tagságra elfogadta.

2025. évben az Agrárminisztérium a hazánkban fellelhető értékek rendszerezésére, összesítésére és bárki számára hozzáférhetősége érdekében egy új „NEKTÁR" elnevezésű adatbázis kiépítését tűzte ki célul. A NEB összegyűjtötte, kiegészítette, rendszerezte az adatbázishoz szükséges dokumentumokat, majd a NEKTÁR felületén a 27 helyi érték adatait, információit feltöltöttük. A felület további kezelésére megkaptuk az engedélyt. A fotók és rész információk feltöltése még folyamatban van.

A november 1-én megrendezésre került Nagyrábéról Elszármazottak Találkozóján a helyi értéktárban szereplő értékeket fotó kiállítás formájában mutattuk be a jelenlévőknek rövid ismertetővel, mely 2 hétig volt még megtekinthető a művelődési ház nagytermében.

Digitális formában is ismertté tettük a 27 helyi értéket a Nagyrábéi Értéktár elnevezésű facebook oldalon.

A felvett helyi érték javaslati dokumentumok egy részét (1-9-ig) elküldtük az Önkormányzatnak, hogy Nagyrábé megújított honlapjára feltegyék. A többire később kerül sor.

Nagyrábé, 2026. március 10.

Balogh Sándorné sk.

NÉB elnök

NAGYRÁBÉI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
2026. ÉVI MUNKATERVE

1. **Helyi értékeink információs tábla elkészítése**: Egykor a művelődési ház előtt állt légifotós falutérkép helyére lehetne tenni a helyi értékek bemutatását tartalmazó információs táblát. Egy térképvázra legyenek felrakva a helyi értékek és piktogrammal legyen ellátva.

2. 2024-ben Veress Zoltán, valamint az önkormányzat dolgozói kitakarították az **Escherolles** sírdombot. Akkor a **sírdombhoz** terveztek **feljárót, kiskerítést** és **információs táblát** is, melynek a tervei Bogya Pálnál vannak. Jó lenne, ha mindezt meg lehetne valósítani!

3. Az **Önkormányzat honlapján** a Nagyrábéi Értéktárban szereplő **helyi értékek megjelenítése**

4. **Interneten megtalálható legyen** az Értéktárba eddig felvett helyi értékek. **Tegyük rendbe a NEKTÁR internetes felületet**, hogy a helyi értékeinkre rá lehessen keresni!

5. **Nagyrábé helyi értékei című kiadvány készítése.** Az eddig felvett 27 értéket fotóval leírással együtt kiadványban meg lehetne jelentetni.

6. **A Sárrét Íze Fesztiválon vegyen részt a NÉB!** Egy 3x6 méteres sátorban a régi helyi értéktáras molinó, az elszármazottak találkozójára elkészített helyi értékeink információval ellátott fotói, valamint régebbi Sárrét Íze Fesztiválokról kinyomtatott fotók kiállítása, helyi kiadványok árusítása is kapjon helyet. Bogya Pál a SÍF a fotókat válogatja, készíti elő nyomtatásra, az önkormányzat kinyomtatja. A többi megvan hozzá.

7. **Javaslatok előkészítése értéktárba való felvételre:** CHEOPS zenekar, Tanítók kopjafája, II. Világháborús Emlékmű

8. **Fel kellene újítani Korond testvér településsel a kulturális kapcsolatot** programok által pl. helyi alkotók kiállítását kivinni és tőlük hasonlóképpen fogadni....

A NÉB 2026. évi munkatervét a 2026. 02. 12. NÉB gyűlésen elhangzottak alapján állítottam össze.

A fentiek megvalósításához az Önkormányzat támogatását kérem!

Balogh Sándorné
NÉB elnök

Nagyrábé, 2026. 03.10.

Nagyrábéi Értéktár Bizottság által felvett helyi értékek

NEKTÁR sorszám	Települési érték megnevezése	Szakterület megnevezése	NÉB határozat száma	A felvétel időpontja
1.	Mezőgazdasági Hagyományok Gyűjteménye	a/agrár és élelmiszergazdaság	3/2014.(V.23.)	2014-05-23
2.	Kocsányos tölgy és a körülette lévő parkerdő	g/ természeti környezet	5/2015. (II.03.)	2015-02-03
3.	Nagyrábéi Református Templom	c/ épített környezet	1/2015. (II.03.)	2015-02-03
4.	Nagyrábéi Tájház	c/ épített környezet	2/2015. (II.03.)	2015-02-03
5.	Füsti kastély	c/ épített környezet	4/2015. (II.03.)	2015-02-03
6.	Baráti Kör és Egyesület kiadványai: Falukönyv I, II, III. kötete, Nagyrábéi Ízek recepteskönyv, Nők életmód népfőiskolája, Nagyrábéi Képeskönyv	e/ kulturális örökség	8/2015. (II.03.)	2015-02-03
7.	Nagyrábéi Pávakör	e/ kulturális örökség	9/2015. (II.03.)	2015-02-03
8.	Hévízkút: 0140/4 hrsz-ú Termálkút	d/ ipari és műszaki megoldások	7/2015. (II.03.)	2015-02-03
9.	Nagyrábéi Petőfi Sportkör	f/ sport	6/2015. (II.03.)	2015-02-03
10.	Templomi harangok	c/ épített környezet	1/2016. (I. 26.)	2016-01-26
11.	Pernyéspusztai harangok	c/ épített környezet	2/2016. (I. 26.)	2016-01-26
12.	Temetői harangok	c/ épített környezet	3/2016. (I. 26.)	2016-01-26
13.	Szüreti felvonulás	e/ kulturális örökség	4/2016. (I. 26.)	2016-01-26
14.	Nagyrábéi Szent György Nap és Sárrét Íze Fesztivál	e/ kulturális örökség	5/2016. (I. 26.)	2016-01-26
15.	Dr. Matolcsi Lajos nagyrábéi életszaka	e/ kulturális örökség	1/2019.(IV. 11.)	2019-04-11
16.	Dezső Ilona Anna alkotóra	e/ kulturális örökség	2/2019.(IV. 11.)	2019-04-11
17.	Visszfény, válogatás nagyrábéiak munkáiból cím antológiára	e/ kulturális örökség	1/2021. (VI. 6.)	2021-07-06
18.	Okos gépek – találékony emberek, a nagyrábéi Mezőgazdasági Hagyományok Gyűjteménye rendhagyó műtárgykatalógusa	a/agrár és élelmiszergazdaság	2/2021. (VI. 6.)	2021-07-06
19.	„Des Echerolles Kruspér család	e/ kulturális örökség	3/2021. (VI. 6.)	2021-07-06
20.	Des Echerolles Kruspér család temetkezési helye	c/ épített környezet	4/2021. (VI. 6.)	2021-07-06
21.	Des Echerolles Kruspér család rétszentmiklósi kastélya	c/ épített környezet	5/2021. (VI. 6.)	2021-07-06
22.	Borsós László élete és munkássága	e/ kulturális örökség	1/2022.(VI.07.)	2022-06-07
23.	Józsa Kálmán Nagyrábé díszpolgára	e/ kulturális örökség	2/2022.(VI.07.)	2022-06-07
24.	Izraelita temetői és holokauszt emlékmű	e/ kulturális örökség	2/2023.(V.31.)	2023-05-31
25.	Csillag Endre élete és irodalmi munkássága	e/ kulturális örökség	3/2023.(12.05.)	2023-12-05
26.	Nagy Károly (posztumusz) élete és munkássága	e/ kulturális örökség	4/2023.(12.05.)	2023-12-05
27.	Paraszthház	c/ épített környezet	3/2015.(II.03.)	2015-02-03
28.				
29.				